

Fredericia, den 23. marts 2021

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse og vejledning om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen, jeres j.nr. 2021-3196 og vejledningen, jeres j.nr. 2021-8721.

Konklusion

Miljøministeriet opfordres til at tilvejebringe det grundlag som er juridisk bindende efter vandrammedirektivet. Med andre ord en opfordring til at Miljøministeriet får gennemført:

- En undersøgelse af den kemiske tilstand i de vandløb, hvor tilstanden er ukendt. Denne undersøgelse skal som minimum overholde vandrammedirektivets liste over prioriterede stoffer i bilag X.

I modsat fald og på det på nuværende grundlag er det for mange ansøgere ikke muligt at træffe en materiel lovlig og rigtig afgørelse om indsatser.

Formålet med tilskudsordningen

Af § 1 i bekendtgørelsen fremgår, at formålet er at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for fisk og at forbedre forholdene for flora og fauna i øvrigt for omkostningseffektivt at nå miljømål for konkrete vandområder, fastlagt ved bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Det fremgår videre af § 7 i bekendtgørelsen, at forundersøgelsen skal gøre det muligt at vurdere, om en realisering af projektet vil opfylde de i § 8 nævnte kriterier. Et af kriterierne i § 8 er, at projektet skal bidrage tilstrækkeligt til opfyldelse af formålet, jf. § 1, det vil sige at nå miljømålet for det konkrete vandområde.

Hvis der tages udgangspunkt i, at målsætningen for et givent vandområde er at opnå *god tilstand*, jf. bekendtgørelsen om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster. God tilstand indebærer, at både den økologiske og den kemiske tilstand i vandløbet er god. Den samlede tilstandsvurdering af vandløbet beror på den laveste af henholdsvis kemisk og økologisk tilstand.¹

---

¹ Vandrammedirektivet – Betragtninger:

(17) "Overfladevandstilstand": det samlede udtryk for et overfladevandområdes tilstand bestemt ved enten vandområdets økologiske tilstand eller dets kemiske tilstand, alt efter hvilken der er ringest."

(18) "God overfladevandstilstand": den tilstand et overfladevandområde har nået, når både dets økologiske tilstand og dets kemiske tilstand i det mindste er »god«.

(24) "God kemisk tilstand for overfladevand": den kemiske tilstand, der er nødvendig for at opfylde miljømålene for overfladevand i artikel 4, stk. 1, litra a), dvs. den kemiske status, der er nået i et overfladevandområde, hvori koncentrationerne af forurenende stoffer ikke

Det vil sige hvis den ene tilstand er dårlig og den anden tilstand er god, er den samlede tilstand dårlig. Dette er en konsekvens af *one out, all out-princippet* i vandrammedirektivet.

Det er derfor en forudsætning for at kunne vurdere, hvorvidt et projekt bidrager tilstrækkeligt til opfyldelse af formålet, det vil sige målopfyldelse, at både den økologiske og den kemiske tilstand er *god*. Det første problem opstår dog, fordi vi imidlertid kan konstatere, at den kemiske tilstand i langt de fleste danske vandløb er ukendt.

Med andre ord befinder vi os i en situation, hvor man beder kommunen om at undersøge, hvordan et givent projekt vil medvirke til at opnå målopfyldelse, uden at det reelt set er muligt, når den kemiske tilstand i vandløbet er ukendt.

Det er et krav efter vandrammedirektivet, at der måles for både den økologiske og den kemiske tilstand i vandløbet. Disse målinger skal være opfyldt på tidspunktet for kommunens afgørelse om indsatser. Spørgsmålet er derfor, hvordan Miljøministeriet havde forestillet sig, at kommunen kan træffe en materiel lovlig og rigtig afgørelse i det tilfælde, hvis den kemiske tilstand er ukendt?

Viser det sig f.eks. ved en undersøgelse for prioriterede stoffer, at den kemiske tilstand er "dårlig" og at der ikke kan opnås "god" tilstand, så vil vandløbet i henhold til vandrammedirektivet aldrig kunne opnå en samlet god tilstand. I den situation kan man derfor konstatere, at uanset hvor meget eller hvor intenst man gennemfører en fysisk indsats (f.eks. gydegrus eller genslyngning), så vil den aldrig kunne medføre, at vandløbet kommer i en samlet god tilstand.

Spild af tid og penge

Når den kemiske tilstand er ukendt, kan man risikere at bruge en masse tid, ressourcer og penge på at gennemføre fysiske indsatser, som ikke vil medføre, at vandløbet opnår målopfyldelse.

Man vil derfor potentielt kunne spare både tid og penge, hvis man sørger for at have kendskab til den kemiske tilstand i vandløbet, idet det kan vise sig, at det reelt er her der skal sættes ind, for at opnå målopfyldelse, eller at det måske slet ikke er muligt at opnå god kemisk tilstand, og derved god samlet tilstand. I sådan en situation bør målsætningen revideres og måske bør vandløbet helt udgå af vandplanerne.

Det hænger ikke særligt godt sammen med, at det af bekendtgørelsen fremgår, at forundersøgelsen skal være omkostningseffektiv og at det af vejledningen fremgår, at kravet om omkostningseffektivitet er indført for at sikre den bedste forvaltning af og størst mulige målopfyldelse pr. anvendt krone. Hvordan er det omkostningseffektivt at gennemføre undersøgelser og efterfølgende potentielt indsatser, som man ikke aner, om vil have effekt eller ej, fordi man ikke kender til den kemiske tilstand?

Det fremgår også af vejledningen, at kravet om omkostningseffektivitet også er udtryk for, at der skal være proportionalitet mellem pris og effekt. Vi kan lynhurtigt blive enige om, at der selvfølgelig skal være proportionalitet mellem pris og effekt. Kæden hopper dog af, når det netop ikke er det som er tilfældet, når

---

overstiger de miljøkvalitetskrav, der er fastlagt i bilag IX og i medfør af artikel 16, stk. 7, eller anden relevant fællesskabslovgivning, hvori der er fastsat miljøkvalitetskrav på fællesskabsplan."

det slet ikke er muligt at måle effekten – hvordan ved vi så, om der er proportionalitet mellem prisen og effekten?

Ansøgeren stilles i en umulig situation

Man stiller ansøgeren i en umulig situation, når man, som det fremgår af bekendtgørelsen, allerede på ansøgningstidspunktet skal sandsynliggøre, at projektet vil være med til at understøtte formålet med tilskudsordningen, det vil sige opnå målopfyldelse. Med fare for at vi gentager os selv, så er det her jo gennemgående problem. For hvordan skal ansøger være i stand til at sandsynliggøre dette, når den kemiske tilstand er ukendt og når vandrammedirektivet stiller krav om, at det den laveste af henholdsvis økologisk tilstand og kemisk tilstand, som afgør den samlede tilstand i vandløbet. Så kan det være nok så sandsynliggjort, at det er muligt at opnå god økologisk tilstand ved gennemførelse af tiltagene, men det nytter bare ikke noget, når den kemiske tilstand er ukendt. Så vil den samlede tilstand som konsekvens heraf, også være ukendt.

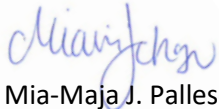
Ud over, at det ikke er muligt for ansøger at træffe en materiel lovlig og rigtig afgørelse om indsatsen, så fremgår det af § 14 i bekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen skal træffe afgørelse om helt eller delvist afslag på ansøgninger, hvis det ansøgte projekt, ikke i tilstrækkeligt omfang bidrager til at opfylde formålet med ordningen, jf. § 1, det vil sige målopfyldelse. Det er således ikke kun ansøger som stilles i en umulig situation, men Miljøstyrelsen er også forpligtet til at give afslag, når projekter ikke i tilstrækkeligt omfang bidrager til at nå målopfyldelse. Miljøstyrelsen, som selvfølgelig også er bundet af hvad der står i vandrammedirektivet, vil derfor i de tilfælde, hvor den kemiske tilstand er ukendt, være nødsaget til at træffe afgørelse om afslag. For hvordan er Miljøstyrelsen i stand til at vurdere, om en indsats vil bidrage til at nå målopfyldelse, hvis den kemiske tilstand, som udgør halvdelen af vurderingen af om målsætningen er opfyldt, er ukendt?

Viser basisanalysen, at et vandområde har målopfyldelse

I vejledningen står der, at hvis basisanalysen viser, at et vandområde har målopfyldelse, så er det ikke muligt at opnå tilsagn. Det samme gælder, hvis tilstanden er ukendt for en eller flere af kvalitetselementerne (smådyr, fisk hhv. planter). Ifølge vandrammedirektivet er det en konsekvens af *one out, all out-princippet*, at det er en ringeste tilstand som afgør den samlede tilstand. Dette gælder som nævnt foroven i den situation, hvor den økologiske tilstand f.eks. er god og den kemiske tilstand er dårlig, så er den samlede tilstand: Dårlig. Det må desuden også gælde i den situation, hvor den økonomiske tilstand er god og den kemiske tilstand er ukendt. Den ringeste tilstand må unægtelig være den ukendte, hvorfor den samlede tilstand må betegnes som ukendt – i hvert fald under alle omstændigheder ikke god, som der ellers lægges op til i vejledningen.

Endelig gælder det også hvis der er en ukendt tilstand for et eller flere kvalitetselementer (smådyr, fisk hhv. planter), som fastlægger den økologiske tilstand. Det vil sige, hvis f.eks. smådyr er i god tilstand og de resterende er ukendte, så kan det ikke konkluderes, at den samlede økologiske tilstand er god. Vandrammedirektivet er ikke indrettet på en sådan måde, at man blot kan lukke øjnene for den ukendte tilstande og kun fokusere på de parametre, som er kendte - og som bejlignvis er i god tilstand. Hvis ministeriet er af en anden opfattelse, anmoder vi venligst om en uddybende forklaring herfor i høringsnotatet.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mia-Maja J. Pallesen".

Mia-Maja J. Pallesen

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 42 43 50 15

E-mail: mp@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12,
1216 København K
Att.: mim@mim.dk, hewif@mim.dk

Aarhus den 22. marts 2021

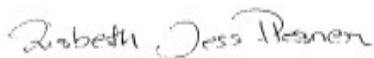
Høring om udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering journalnummer 2021 -3196.

Dansk Akvakultur finder fortsat - som i vores foregående høringer -, at det er kritisabelt, at der i § 8 stk. 1. 10. 2. punkt i forbindelse med omløbsstryg er fastsat et krav om, at der ikke må fjernes mere en 50 % af medianminimumsvandføringen fra stryget, eftersom der ikke er en konkret faglig begrundelse for netop denne maximale fjernelse. Det er selvfølgelig positivt, at dispensationsmuligheden er bibeholdt i særlige tilfælde i § 8 stk. 4.

Dansk Akvakultur opfordrer til, at formuleringen om 'at der ikke må fjernes mere end 50 % af medianminimumsvandføringen fra stryget' helt fjernes, da der ikke er en konkret faglig eller miljømæssig begrundelse for dette krav. Alternativt kan der indsættes en formulering ind i § 8.4 at en særlig begrundelse f.eks. kan være fortsættelse af dambrugsdrift.

Med venlig hilsen

Dansk Akvakultur

Lisbeth Jess Plesner

Til

Miljøstyrelsen og Miljøministeriet

mim@mim.dk
hewif@mim.dk
vandprojekter@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings bemærkninger vedrørende

Høring om vejledning om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering. Sagsnr. 2021-8721

og

Udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering. Sagsnr. 2021-3196.

Hermed fremsendes Danmarks Naturfredningsforenings (DNs) bemærkninger til bekendtgørelse og vejledning vedr. national tilskudsordning for kommunale vandløbsrestaureringsprojekter. Ordningen er beregnet på at gennemføre de nødvendige vandløbsindsatser til opfyldelse af vandområdeplan 2.

DNs bemærkninger knytter sig primært til vejledningens tekst, som udgør en uddybning af den mere korte bekendtgørelsestekst. I det omfang der er kritiske bemærkninger til vejledningsteksten gør det sig naturligvis også gældende i forhold til indholdet af bekendtgørelsen.

Baggrund

Det primære formål med tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering er at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for fisk og at forbedre forholdene for flora og fauna i øvrigt for omkostningseffektivt at sikre det fastlagte miljømål i konkrete vandområder.

Vejledningen om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering beskriver formålet med ordningen, hvad der kan søges til, hvordan der søges og beskriver de betingelser, der findes for at få tilskud.

Tilskudsordningen er 100 % nationalt finansieret, har en ramme på 70 mio kr og administreres af Miljøstyrelsen.

Den nationale vandløbsrestaureringsordning er udvidet til at omfatte 11 restaureringsvirkemidler samt alle tre vandløbstypologier modsat i 2020, hvor den nationale vandløbsrestaureringsordning kun omfattede mindre strækningsbaserede virkemidler samt fjernelse af spærringer i vandløbstypologi 1.

DNs høringsbemærkninger

1. Der er til ordningen afsat 70 mio kr i 2021. Hertil kommer antageligt et beløb omkring 60 mio kr fra EHFAF til vandløbsrestaurering, som vi ikke pt kender kriterierne for udmøntningen af. Der mangler samlet set en oversigt over hvad der mangler af indsatser i vandområdeplan 2 og overførte fra Vandområdeplan 1 og hvad omkostningerne vil være hertil. Mao om den økonomiske ramme er tilstrækkelig til at sikre at alle besluttede vandløbsindsatser i VOP 1 og VOP2 faktisk kan fuldføres. Og herunder ikke mindst de dele af indsatserne som man har bedt vandrådene med deltagelse af talrige frivillige kræfter om at tage stilling til og opnå enighed omkring.
2. DN undrer sig over at der er valgt et pointsystem for prioritering af ansøgninger, som i forbindelse med fjernelse af spærringer, tæller 20 % om et dambrug kan forsætte sin produktion. Det forekommer irrelevant for anvendelsen af vandløbsrestaureringsmidler om det berører et enkelt erhverv eller ej.
3. Ådale er på mange måder et columbusæg i vandforvaltningssammenhæng fordi de på én og samme tid kan håndtere oversvømmelser, reducere CO2 fra lavbundsarealer, forbedre vandmiljø og biodiversitet og skabe sammenhængende naturområder. Derfor bør alle disse hensyn samtænkes som synergier, der spiller positivt og økonomisk godt sammen hvis kassetænkning undgås. Der ses desværre ingen særlige incitamenter i nærværende udkast til en øget synergitænkning på de nævnte områder – herunder at det kunne være pointgivende netop at inddrage synergier i stedet for som ovenfor nævnt hensyn til dambrug.
4. Indledningsvist står i vejledningsudkastet:
” Viser basisanalysen for vandområdeplanerne 2021-2027, at et vandområde har målopfyldelse, er det ikke muligt at opnå tilsagn til genslyngning og mindre strækningsbaserede indsatser i det pågældende vandområde. Dette gælder også, hvis der er ukendt tilstand for en eller flere af kvalitetselementerne (smådyr, fisk og planter) i pågældende vandområde. Kommunen skal i et sådant tilfælde orientere Miljøstyrelsen om, at vandområdet har målopfyldelse, hvorefter Miljøstyrelsen efter verificering kan meddele fritagelse for at gennemføre den fastsatte indsats.”

Altså hvis man ikke har kendskab til hvorvidt et eller flere kvalitetselementer er i god økologisk tilstand eller ej, så skal kommunen meddele MST at der er målopfyldelse så MST kan fjerne indsatsen!

Mao ukendskab oversættes systematisk til målopfyldelse - det kan DN kun opfatte som decideret snyd på vægten og totalt i strid med vandrammedirektivet, som netop baserer sig på forsigtighedsprincippet og på indsats baseret på bedste tilgængelige viden i en løbende iterativ proces. Intet steds i vandrammedirektivet eller dets guidelines findes der belæg for at gøre ukendskab / manglende viden lig med målopfyldelse og dermed ingen indsats.

I øvrigt anføres kun de 3 biologiske elementer smådyr, fisk og vandplanter – der mangler de øvrige elementer fytobenthos (bentiske alger) og kemisk tilstand. Eftersom disse elementers tilstand er ukendt i langt størstedelen af vandløbene burde den anvendte logik vel tilsige at de også indrapporteres som målopfyldte???

5. Vejledningen er udvidet i forhold til tidligere med større strækningsbaserede indsatser, sandfang og okkeranlæg, og omfatter nu alle størrelser vandløb, hvilket er fint.

6. Det fremgår at det er "ikke muligt at få tilsagn om tilskud til projekter, der er lokaliseret på vandløbsstrækninger, der allerede har modtaget tilsagn eller tilskud til tilsvarende projekt under den nationale vandløbsrestaureringsordning eller den EU-medfinansierede vandløbsrestaureringsordning". Det forekommer ikke DN særligt hensigtsmæssigt eftersom der er kommet nye virkemidler med under ordningen. Det forekommer at bestemmelsen hindrer projekter, der kan føre til endelig målopfyldelse vha de "nye" virkemidler.

7. Side 11 fremhæves under Vurdering af realiseringsansøgningen ved flere tiltag i punkterne 7, 8 og 10 at faldet på vandløbsstrækningen skal holdes mellem 1 og 10 promille.

Denne anbefaling står i skarp modsætning til det kriterie, der tidligere er anvendt tidligere i fravalget af vandløbsstrækninger, som ikke kan medtages under vandområdeplanerne, hvor et afskæringskriterie her var 3 promille med den begrundelse, at der så var ringe sandsynlighed for at nå god økologisk tilstand.

Det viser med al tydelighed at afskæringskriteriet på mindst 3 promille fald var rent politisk fastsat og ikke havde nogen faglig begrundelse, som også påpeget gentagne gange af DN (idet allerede ved fald på 0,45 promille er sandsynligheden for at nå DVFI 5 på 75%).

Det står således tilbage hvorledes man kan argumentere for at bruge støttemidler til fald under 3 promille når man har brugt 3 promille som afskæringskriterie for at lade små vandløb omfatte af vandområdeplanerne?

8. Kravene til omkostningseffektivitet omfatter på flere punkter at de vandløbstrækninger der tilgodeses skal være minimum 10 km. Det vil i nogle områder – især nok på Bornholm – betyde at vigtige, men naturgivent korte vandløbstrækninger undtages for tilskudsmuligheder, hvilket bør kunne omfattes af en undtagelsesbestemmelse for km-kravene.

9. Det burde efter DNs opfattelse gælde at adgang for offentligheden til de genoprettede vandløb (strækninger) indføres som et ekstra pointgivende kriterie eller afføde øget tilskud. Det kunne få kommunerne til at i langt højere grad at indtænke den dimension i deres vandløbsarbejde, hvis der er et sådant ekstra økonomisk incitament til at lade adgang indgå. Når man bruger så mange penge på statslige projekter burde man også kunne medtage et kriterie om at strækningerne kan gøres tilgængelige. Da der er tale om en rent national ordning er der intet, der umiddelbart hindrer en sådan ordning.

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen
Vandpolitisk rådgiver
31193235, hmj@dn.dk

Miljøministeriet

mim@mim.dk

kopihewif@mim.dk

Sekretariat:

Aalborg Kommune

Miljø- og Energiforvaltningen

Stigsborg Brygge 5

9400 Nørresundby

Tlf. 9931 9400

www.limfjordsraadet.dk

limfjordsraadet@aalborg.dk

Dato: Den 4. marts 2021

Ref: Thmol

J. nr 2021- 017014

Mim. nr.: 2021 -3196

Kommentarer til høring om udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

Miljøministeriet har sendt udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter for national vandløbsordning i høring. Limfjordsrådet vil gerne rose Miljøstyrelsen for at have lyttet til kommunerne og at have åbnet op for større fleksibilitet og en regelforenkling med udarbejdelsen af den nationale ordning. Det kan være med til at give en mere realistisk tidshorisont til at gennemføre ansøgte vandløbsprojekter i overgangen mellem Vandområdeplan (VP) II og III. Det betyder forhåbentligt, at der kan gennemføres flere vandløbsprojekter.

Limfjordsrådet må dog pege på at der stadig udestår væsentlige barrierer for fremdriften i vandløbsindsatsen. Miljøminister Lea Wermelin bad i sit hyrdebrev den 8. september 2020 samtlige kommuner om, at få mere fart på vandløbsindsatsen for at nå målet i VP2, da der var mange ubrugte midler tilbage på vandløbsordningen.

Flere kommuner og organisationer, samt Limfjordsrådet har efterhånden mange gange gjort staten opmærksom på, at såfremt der skal skred i vandløbsindsatserne er det bydende nødvendigt at projekterne gives en bedre økonomi. Dette er desværre stadig relevant med udarbejdelsen af den nye bekendtgørelse som ikke ændrer herpå. Hvis indsatserne skal gennemføres, er det derfor stadig nødvendigt at sikre en realistisk projektøkonomi og fleksibilitet i administrationen.

Der er eksempelvis behov for et betydeligt økonomisk løft hvor der er korte vandområder, spærringer med få km opstrøms, store spærringer med store anlægskostninger, genslyngning i mindre vandløb. Der er en overordentlig stor spredning i økonomien fra projekt til projekt afhængig af tekniske forhold m.v., hvorfor indsatser med stor naturværdi ofte ikke er omkostningseffektive. Øges økonomien på

Formandskab:

Vesthimmerlands Kommune, Teknik- og Økonomiforvaltning

Frederik IX's Plads 1

Tlf. 99 66 70 00

www.vesthimmerland.dk

9640 Farsø

post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen

Lundbakvej 5

Tlf. 7257 7777

www.jammerbugt.dk

9490 Pandrup

tm@jammerbugt.dk

vandløbsordningen ikke vil det efter Limfjordsrådets opfattelse være omsonst at ansøge om gennemførelse af indsatserne i mange tilfælde. En større fleksibilitet der ville kunne gennemføre flere indsatser, vil også kunne opnås ved, at gøre definitionen af "*Betydelig effekt*" bredere. Herved kan flere indsatser fravige kravet til omkostningseffektiviteten. I den nuværende form er "*Betydelig effekt*" defineret meget snævert.

Overordnet vil Limfjordsrådet henlede opmærksomheden på, at de 70 mio kr der er afsat i 2021 til løsning af vandområdeplan indsatserne i VP II til samtlige kommuner i Danmark synes utilstrækkeligt til at indfri målet om god økologisk tilstand i VP II planperioden. Puljen bør derfor opjusteres kraftigt.

Limfjordsrådet vil endvidere pege på, at den nuværende overvågning i vandløb ikke har et omfang der gør det muligt at fastlægge tilstanden i alle vandområderne, som det ellers er et krav i vandrammedirektivet. Især kortlægningen af fisk og planter halter det med. Rådet skal derfor opfordre til at Miljøministeriet sikrer en tilstrækkelig overvågning i alle vandløbs vandområder, da det jo er selve grundlaget for hele Vandplanlægningen.

Med venlig hilsen

Jens Lauridsen

Formand

Jens Colding

Næstformand

Miljøministeriet

Slotsholmsgade 12,

1216 København K,

(Sendt elektronisk: mim@mim.dk & hewif@mim.dk)

Vingsted, den 23. marts 2021

Danmarks Sportsfiskerforbunds bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering journal no 2021-3196

På vegne af Danmarks Sportsfiskerforbund takker jeg for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Indledningsvis vil vi rose Ministeriet for at lytte og afsætte flere midler i en national ordning med en mere smidig ansøgningsprocedure og dermed hurtigere sagsbehandling. At der foreløbig kun er planlagt én ansøgningsrunde med en ramme på 70 mill. Kr. er vi uforstående overfor, da vi mener det er utilstrækkeligt. Der er mange indsatser, også fra VP1 der endnu ikke er udført, og der er et stort behov for gennemførelse af disse projekter.

Vi har forstået, at der ikke kommer en ansøgningsrunde i 2021 under det danske EHFF-program 2021-2027 hvilket naturligvis heller ikke er tilfredsstillende. Vi må derfor forvente, at det beløb der vil være til rådighed i 2022, må være tilsvarende forhøjet. Der er brug for flere midler, da der er mange og store indsatser, der mangler at blive udført.

Danmarks Sportsfiskerforbund vil give et særskilt høringssvar til vejledning om national tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Bemærkninger til Udkastet

I Udkastet § 1. Står:

Bekendtgørelsen fastlægger rammerne og kriterierne for den nationale ordning for tilskud til kommunale projekter, der vedrører vandløbs-restaurering.

Formålet er at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for fisk og at forbedre forholdene for flora og fauna i øvrigt for omkostningseffektivt at nå miljømål for konkrete vandområder, fastlagt ved bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

(Min understregning)

Jeg har valgt at understrege formålet fordi vi finder der et misforhold i de kriterier som opstilles i udkastet. 10 millioner af de ca. 33 millioner der årligt har tilgået den samlede nationale økonomiske ramme, kommer fra Fisketegnsmidlerne. I denne ansøgsrunde er kun tale om nationale midler. Derfor finder vi kriterier for tilskud skal være målrettet om projektet der skaber bedre vandløbsnatur og ikke om en virksomhed kan forsætte sit virke nu, hvor det alene er i regi af Miljøministeriet tingene foregår. Vi tænker naturligvis på prioriteringen i § 12 stk. 3. 2) ***Muligheden for, at dambrugserhverv kan videreføres eller omlægges inden for projektområder under hensyn til miljøpåvirkningen.***

Aftalen om medfinansiering via fisketegnsmidler indgik DSF med daværende Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri, Mette Gjerskov i 2021-13. Lystfiskere og fritidsfiskere er altså med til at finansiere indsatsen med 10 millioner årligt, og det har vi påpeget adskillige gange siden. Vi finder derfor at ordningen skal medvirke til at sikre optimale forhold for fiskenes mulighed for at vandre, et godt vandmiljø med stor biodiversitet, samt sikre gode gyde- og opvækstforhold for fiskene.

Referenceværdier for kommunale projekter om vandløbsrestaurering

Vi vil advare mod at de snævre regler for omkostningseffektivitet, som kan få flere kommunale sagsbehandlere til at opgive at ansøge om et projekt. De økonomiske rammer for omkostningseffektivitet vil medføre at flere gode projekter, ikke vil kunne finansieres. Derfor vil der være uforløste projekter, som ikke gennemføres og uden Miljøstyrelsen får kendskab til dette.

Vi er i det sidste år af 2. Planperiode, og der er et behov for et betydeligt økonomisk løft, da de lavthængende frugter er plukket, og det er de tunge og vanskelige der venter. Der hvor der er korte vandområder, spærringer med få km opstrøms, store spærringer med store anlægsomkostninger, genslyngning i mindre vandløb, er der brug for indsatser, hvis effekten er stor. Der er en overordentlig stor spredning i økonomien fra projekt til projekt afhængig af tekniske forhold eller kulturhistoriske hensyn, hvorfor indsatser med stor naturværdi og en stor positiv effekt, ofte ikke er omkostningseffektive.

DSF anbefaler derfor at der åbnes op for at alle kan ansøge uden snærende økonomiske begrænsninger i form af satser og en faktor, der tidligere gav et større økonomisk råderum. Der skal opstilles et reelt pointsystem - ud fra den biologiske effekt af et projekt og ikke som nu hvor der er 4 kriterier for fjernelse af spærringer, hvoraf det f.eks. tæller 20 % om et dambrug kan forsætte sin produktion. DSF er ikke tilfreds med det efter vores opfattelse groteske erhvervshensyn, når opgaven er at forbedre de fysiske forhold i vandløbene, hvilket vi har gjort opmærksom på i flere tidligere høringssvar.

Sådan får vi mest for pengene – men først realistisk i 3. vandområdeplan

Ådalene og gennemførelse af en naturlig hydrologi i disse, er løsningen på mange af tidens udfordringer. Vi er udfordret med at for mange næringsstoffer fra dyrkning ender og gør skade i vores kystvande. Vi er udfordret på oversvømmelser ved store nedbørshændelser. Lavbundslande er

drænet og dyrket med en stor udledning af CO₂ som resultat. Derfor er ådalene, det vil sige de lave og våde arealer langs vandløbene, genstand for stor interesse i disse år. Ådalene er nøglen til at håndtere oversvømmelser, at reducere CO₂ fra lavbundsarealer, at forbedre vandmiljø og biodiversitet og at skabe sammenhængende naturområder. Det skorter ikke på projekter og midlerne til at realisere dem. Problemet er, at midlerne findes i forskellige kasser og er afsat til specifikke indsatser. Vi kunne få meget mere værdi for pengene, hvis kasserne og projekterne kunne samarbejde og tjene flere formål på samme areal. I dag er det et bureaukratisk og langvarigt puslespil, hvor bevillinger fra respektive kasser har forskellige ansøgningsfrister, skal administreres i hver sine regneark og ikke må virke på samme arealer. Det er op ad bakke, at få det til at spille sammen i en helhed til gavn for lokale, samfundet, naturen i ådale og for at opfylde kravet om den gode miljøtilstand i de danske vandløb.

Dette udkast til bekendtgørelse om tilskud til kommunal vandløbsrestaurering er ingen undtagelse. Vi mangler helheden og muligheden for at de kommuner, der gerne vil og kan arbejde med helheder og kombinere vandløbsindsatser med de andre udfordringer, der kan løses i ådalene.

Danmarks Sportsfiskerforbund er naturligvis opmærksom på at dette er sidste runde i 2. Planperiode og at det derfor er vanskeligt at ændre på dette forhold, men vi vil opfordre til at det bliver et opmærksomhedspunkt og noget der vil ske i den kommende vandområdeplan 2022-27. Sker dette vil der være tale om omkostningseffektivitet, når de mange udfordringer løses på samme areal i ådalene, og vi slipper vandløbene fri.

Utilstrækkelig overvågning samt underkendelse af vandrådernes anbefalinger

Afslutningsvis vil vi pege på, at den nuværende overvågning i vandløb og anden (vand)natur ikke har et omfang, der gør det muligt at fastlægge tilstanden i alle vandområderne, hvilket er et krav i vandrammedirektivet. Især kortlægningen af fisk og planter er meget mangelfuld.

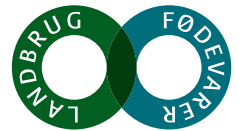
Dette vil vi beskrive mere indgående i høringssvar til vejledning til bekendtgørelsen, da Ministeriet har valgt, at hvor tilstanden er ukendt for planter, fisk og smådyr, skal der ikke foretages indsatser, hvilket er helt uacceptabelt.

Kan Ministeriet garantere at dette ikke medfører, at flere af anbefalingerne fra de 23 vandråd dermed ikke gennemføres? Kan der ikke gives disse garantier, finder Danmarks Sportsfiskerforbund at der samtidigt med manglende overholdelse af vandrammedirektivet, er skabt et demokratisk problem. Vandrådsanbefalinger, der er sanktioneret af de 98 byråd, frygter vi nu bliver til ingen indsats, fordi Ministeriet vælger den vanvittige tilgang at en ukendt tilstand = målopfyldelse.

Vi opfordrer derfor Miljøministeriet til at undlade dette afsnit i Vejledningen, og sikre en tilstrækkelig overvågning i alle vandløbs vandområder, da det jo er selve grundlaget for hele Vandplanlægningen.

Venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Natur- og Miljøkonsulent

Mim@mim.dk

Journalnummer 2021-3196

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

Hermed følger L&F's bemærkninger til bekendtgørelsen.

På listen over virkemidler savner vi flere løsninger, der på én gang både kan bidrage til at forbedre miljøtilstanden og opretholde eller forbedre afvandingsforholdene langs vandløbet.

Klimaforandringerne betyder, at der mange steder må forventes et behov for *større* vandaflledningsevne, og dette kan ofte kobles med samtidige forbedringer i den økologiske tilstand, hvis de rigtige løsninger er til stede. At forringe vandaflledningen vil være kontraproduktivt i forhold til en kommende national klimatilpasningsplan.

Vi vil i den sammenhæng også opfordre til, at der i bekendtgørelse og vejledning følger en anbefaling til at prioritere løsninger med ingen eller beskedne afvandingsmæssige konsekvenser med. Ud over at sikre afvandingen nu og i fremtiden, vil valg af disse virkemidler kunne føre til lavere projektkostninger, da der alt andet lige skal betales mindre i erstatning til lodsejere.

Med venlig hilsen

Erik Jørgensen

Miljøministeriet
mim@mim.dk
Journalnr. 2021-3196

KL høringssvar til bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering

KL har modtaget udkast til bekendtgørelse om national ordning om vandløbsrestaurering i høring. KL skal hermed komme med sine bemærkninger.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Der er ligeledes en vejledning om ordningen i høring. Der sendes særskilt høringssvar hertil.

KL bifalder at tilskudsordningen for 2021 er en ren national affære. Det betyder at der kan lempes noget for de bureaukratiske regler der ellers har kendetegnet ordningen under EU-fiskeriprogrammet. KL er bevidst om at ordningen er en "nød-ordning" fordi der ikke er en ny fiskeriaftale på plads. KL forventer at ordningen bliver en succes i form af stor kommunal søgning – og ser derfor gerne at den fortsætter ind i VP3. KL forventer at de 70 mio. kr. der pt. er sat af til denne ordning er i underkanten og opfordrer derfor allerede nu til, at der findes finansiering til en ekstra ansøgningsrunde.

KL er derudover meget tilfreds med at fristen for færdiggørelse af projekterne inden d. 31. marts 2023 er fjernet. Det vil betyde at langt flere, og også større projekter kan gennemføres idet kommunerne nu ikke har den samme store økonomiske risiko.

Endelig er KL glad for at kravet om 2 tilbud ved ansøgning er fjernet, ligesom det er positivt at en evt. kommunal egenfinansiering ikke længere tæller med i omkostningseffektiviteten.

KL har dog også en række opmærksomhedspunkter og forslag til ændringer. Det undrer KL at grænsen for hvornår der kan ændres i budgettet uden at sende en ændringsansøgning er sat ned fra 15% til 10%. KL finder at det vil give mere administration og virker unødvendigt.

Derudover kan KL konstatere at det er de samme referenceværdier der opereres med. Som påpeget flere gange tidligere er de for lave. Derved er der stor risiko for at mange projekter ikke vil være omkostningseffektive og dermed ikke kan gennemføres. Det kunne i

Dato: 25. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01596
Dok. ID: 3063657

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

nogen grad afhjælpes ved at muligheden for at benytte bestemmelsen om "betydelig effekt" blev udvidet til at dække flere ting. Herved kunne flere projekter slippe igennem nåleøjet. KL opfordrer derfor til at der ændres på definitionen af "betydelig effekt".

Som følge af, at ordningen nu finansieres af nationale midler, mener KL, at det bør være muligt at forhøje tilsagnsbeløbet, hvis der undervejs i anlægsfasen viser sig et behov. Forudsat der er plads til det i forhold til omkostningseffektiviteten.

Som det er i dag, hvor det ikke er muligt, giver det kommunerne en urimelig risiko for at skulle dække udgiften selv, hvis den ikke kan rummes inden for den ordning som vi fik i efteråret 2020 om "uforudsete udgifter".

Derudover giver bestemmelsen et uheldigt incitament til at lave meget robuste budgetter, som potentielt vil reservere unødvendigt mange penge til de enkelte projekter. Der er også en risiko for at der laves for detaljerede for- eller detailprojekter for at forsikre sig mod fordyrende overraskelser under anlægsarbejdet. En mulighed for at kunne forhøje tilsagnsbeløbet efter ansøgning til miljøstyrelsen vil således gøre ordningen mere smidig og potentielt også gøre projekterne billigere.

Med venlig hilsen

Charlotte Weber
KL

Dato: 25. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-01596
Dok. ID: 3063657

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Til: Helena Wisbech Frid (hewif@mim.dk)
Fra: Tomas Jensen. TOJEN (tojen@esbjerg.dk)
Titel: VS: Høring om udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til - Esbjerg Kommune
Sendt: 23-03-2021 14:54:34

Hej MIM

Der havde desværre indsneget sig en fejl i mailadressen i den først afsendte mail, men her kommer den igen.

Venlig hilsen

Tomas Jensen

Biolog

Teknik & Miljø

Natur & Vandmiljø
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Tlf. 76 16 15 29
Mobil 27 74 10 79

www.esbjerg.dk

Fra: Tomas Jensen. TOJEN

Sendt: 23. marts 2021 14:52

Til: mim@mim.dk

Cc: hewif@min.dk

Emne: Høring om udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til - Esbjerg Kommune

Hej MIM

Esbjerg Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående udkast til bekendtgørelse.

For god ordens skyld bemærkes, at svaret også gælder for Fanø Kommune, jf. indgået aftale om forpligtende samarbejde med Esbjerg Kommune på miljøområdet.

Venlig hilsen

Tomas Jensen

Biolog

Teknik & Miljø

Natur & Vandmiljø
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Tlf. 76 16 15 29
Mobil 27 74 10 79

www.esbjerg.dk

